

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสนใจเรื่องความปลอดภัยของอาหารเป็นอย่างมากมิใช่เพียงบริโภคเพื่อสนองตอบความต้องการเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญในด้านสุขภาพอนามัยอีกด้วย รัฐบาลไทยได้ประกาศให้ปี 2547 เป็นปีแห่งความปลอดภัยทางอาหารและเป็นวิถีสู่ความสำเร็จให้ไทยเป็นครัวโลก ภายใต้มาตรฐานคุณภาพสินค้าเกษตรที่สากลยอมรับ (กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2548. หน้า 11)

เกษตรปลอดภัยกำลังเป็นที่นิยมและมีแนวโน้มการเติบโตเพิ่มมากขึ้น หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระหว่างปี 2549-2552 ในการเสริมสร้างขีดความสามารถของเกษตรกรในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย และได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและมีคุณภาพได้มาตรฐานทั้งผลิตผลทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อการบริโภคในประเทศและการส่งออกโดยใช้ตลาดนำการผลิตและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรวมทั้งพัฒนาระบบเตือนภัยด้านการระบาดของศัตรูพืช ภัยธรรมชาติและส่งเสริมการผลิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นการลดรายจ่ายเพื่อสร้างรายได้และขยายโอกาสโดยส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนควบคู่กับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ภายใต้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกษตรกรสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข (กรมส่งเสริมการเกษตร, ม.ป.ป. เว็บไซต์)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการเกษตรโดยมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการผลิตกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เกษตรกร เพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างทั่วถึง เพื่อส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยให้แพร่หลาย พร้อมทั้งพิจารณาจัดทำมาตรฐานการผลิตและมาตรฐานคุณภาพสินค้าควบคู่ไปกับการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคให้ตระหนักในคุณภาพของสินค้า (สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544. เว็บไซต์) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาสื่อต่างๆ ในการเผยแพร่ความรู้ เป็นแนวทางในการเผยแพร่การแปรรูปอาหารให้มีความปลอดภัย

จังหวัดพิษณุโลกมีชื่อเสียงเรื่องกล้วยตาก ดังคำขวัญของจังหวัดตอนหนึ่งว่า “หวานซ่าแท้กล้วยตาก” กล้วยตากจึงเป็นของฝากที่ขึ้นชื่อของชาวพิษณุโลก เนื่องจากเป็นอาหารที่สามารถเก็บไว้ได้นาน มีรสหวานและกลิ่นหอม อุดมด้วยคุณค่าทางโภชนาการ เป็นของฝากที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อติดไม้ติดมือกลับบ้าน ถ้ามีการนำหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต หรือ GMP (Good Manufacturing Practice) มาใช้ในกระบวนการการแปรรูปกล้วยตาก ก็จะเป็นการยกระดับมาตรฐานการผลิตและมาตรฐานความปลอดภัยของกล้วยตากมากขึ้น ช่วยให้ผู้ผลิตสามารถผลิตกล้วยตากที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในเรื่องความปลอดภัยของกล้วยตากที่ผลิตขึ้น

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญและปัญหาดังกล่าวจึงได้พัฒนาสื่อโปสเตอร์เรื่องการผลิตกล้วยตากที่ปลอดภัย เพื่อใช้สำหรับให้ความรู้กับกลุ่มแปรรูปกล้วยตาก ซึ่งจะนำไปสู่การแปรรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์กล้วยตากที่มีความปลอดภัยในขั้นตอนต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อโปสเตอร์เรื่องการผลิตกล้วยตากที่ปลอดภัย สำหรับกลุ่มแปรรูปกล้วยตาก
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลก่อนและหลังการใช้โปสเตอร์เรื่องการผลิตกล้วยตากที่ปลอดภัย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มแปรรูปกล้วยตาก ต่อสื่อโปสเตอร์เรื่องการผลิตกล้วยตากที่ปลอดภัย

ความสำคัญของการวิจัย

สื่อโปสเตอร์สำหรับกลุ่มแปรรูปกล้วยตาก ใช้เป็นแนวทางในการผลิตกล้วยตากที่ปลอดภัย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาสื่อโปสเตอร์เรื่องการผลิตกล้วยตากที่ปลอดภัย สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปกล้วยตากที่ได้รับการรับรองจากกรมส่งเสริมการเกษตร ในจังหวัดพิษณุโลกจำนวน 148 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หมายถึง การผลิตสินค้าที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลในชุมชนที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการ

โปสเตอร์ หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการผลิตกล้วยตากที่ปลอดภัย

